

Βρυξέλλες, 21 Απριλίου 2020
REV3 – αντικαθιστά την
ανακοίνωση (REV2) της 13ης
Μαρτίου 2019

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Την 1η Φεβρουαρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και κατέστη «τρίτη χώρα»¹. Η συμφωνία αποχώρησης² προβλέπει μεταβατική περίοδο που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020³. Μέχρι την ημερομηνία αυτή, το δίκαιο της Ένωσης στο σύνολό του ισχύει ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού⁴.

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο θα διαπραγματευτούν συμφωνία για νέα εταιρική σχέση, η οποία θα προβλέπει μεταξύ άλλων μια ζώνη ελεύθερων συναλλαγών. Ωστόσο, δεν είναι βέβαιο αν η συμφωνία αυτή θα συναφθεί και θα αρχίσει να ισχύει στο τέλος της μεταβατικής περιόδου. Σε κάθε περίπτωση, μια τέτοια συμφωνία θα δημιουργήσει σχέση η οποία, όσον αφορά τους όρους πρόσβασης στην αγορά, θα είναι πολύ διαφορετική από τη συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου στην εσωτερική αγορά⁵, στην τελωνειακή ένωση της ΕΕ και στον χώρο ΦΠΑ και ειδικών φόρων κατανάλωσης.

---

¹ Τρίτη χώρα είναι οποιαδήποτε χώρα δεν είναι μέλος της ΕΕ.

² Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, ΕΕ L 29 της 31.1.2020, σ. 7 («συμφωνία αποχώρησης»).

³ Η μεταβατική περίοδος μπορεί, πριν από την 1η Ιουλίου 2020, να παραταθεί μία μόνο φορά για 1 ή 2 έτη κατά ανώτατο όριο (άρθρο 132 παράγραφος 1 της συμφωνίας αποχώρησης). Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου έχει μέχρι στιγμής αποκλείσει μια τέτοια παράταση.

⁴ Με την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 127 της συμφωνίας αποχώρησης, καμία από τις οποίες δεν παρουσιάζει ενδιαφέρον στο πλαίσιο της παρούσας ανακοίνωσης.

⁵ Ειδικότερα, μια συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών δεν προβλέπει αρχές της εσωτερικής αγοράς (στον τομέα των αγαθών και των υπηρεσιών), όπως η αμοιβαία αναγνώριση, η «αρχή της χώρας καταγωγής» και η εναρμόνιση. Επίσης, η συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών δεν καταργεί τις τελωνειακές διατυπώσεις και τους τελωνειακούς ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την καταγωγή των εμπορευμάτων και τις εισροές τους, ούτε τις απαγορεύσεις και τους περιορισμούς για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές.

Επιπλέον, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, το Ηνωμένο Βασίλειο θα είναι τρίτη χώρα όσον αφορά την υλοποίηση και την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ στα κράτη μέλη της ΕΕ.

Ως εκ τούτου, υπενθυμίζεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, και ειδικότερα στους οικονομικούς φορείς, η νομική κατάσταση όπως θα έχει μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Συμβουλές προς τους ενδιαφερομένους:

Στις εταιρείες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2009/38/EK για τη θέσπιση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή διαδικασίας σε επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας με σκοπό να ενημερώνονται οι εργαζόμενοι και να ζητείται η γνώμη τους⁶, οι οποίες έχουν εργαζομένους στο Ηνωμένο Βασίλειο, συνιστάται ιδίως να αξιολογήσουν τις συνέπειες της λήξης της μεταβατικής περιόδου που εξετάζονται στην παρούσα ανακοίνωση.

Σημείωση:

Η παρούσα ανακοίνωση δεν υπεισέρχεται σε ζητήματα ευρωπαϊκού εταιρικού δικαίου, ούτε ειδικότερα στις συνέπειες της αποχώρησης του Ηνωμένου βασιλείου όσον αφορά τις νομικές μορφές εταιρειών βάσει του ευρωπαϊκού εταιρικού δικαίου.

Για τις πτυχές αυτές, καταρτίζονται ή έχουν ήδη δημοσιευθεί άλλες ανακοινώσεις⁷.

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι κανόνες στον τομέα της ενημέρωσης των εργαζομένων και της διαβούλευσης με αυτούς σε διακρατικό επίπεδο που ορίζονται στην οδηγία 2009/38/EK δεν θα ισχύουν πλέον ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο. Το γεγονός αυτό έχει, ιδίως, τις ακόλουθες συνέπειες:

1. ΚΑΤΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/38/EK

Η οδηγία 2009/38/EK καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη σύσταση ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων, καθώς και για τη λειτουργία και την ενδεχόμενη λύση τους. Ειδικότερα, το άρθρο 2 της οδηγίας 2009/38/EK ορίζει ως «επιχείρηση κοινοτικής κλίμακας» κάθε επιχείρηση που απασχολεί τουλάχιστον 1 000 εργαζομένους στα κράτη μέλη και τουλάχιστον 150 εργαζομένους σε καθένα από δύο τουλάχιστον διαφορετικά κράτη μέλη. Ως «όμιλος επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας» ορίζεται κάθε όμιλος επιχειρήσεων που πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- απασχολεί τουλάχιστον 1 000 εργαζομένους στα κράτη μέλη,

⁶ Οδηγία 2009/38/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή διαδικασίας σε επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας με σκοπό να ενημερώνονται οι εργαζόμενοι και να ζητείται η γνώμη τους (ΕΕ L 122 της 16.5.2009, σ. 28).

⁷ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_el

- έχει τουλάχιστον δύο επιχειρήσεις μέλη του ομίλου σε διαφορετικά κράτη μέλη και

- τουλάχιστον μία επιχείρηση μέλος του ομίλου απασχολεί τουλάχιστον 150 εργαζόμενους σε κράτος μέλος και τουλάχιστον μία άλλη επιχείρηση μέλος του ομίλου απασχολεί τουλάχιστον 150 εργαζόμενους σε άλλο κράτος μέλος.

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, προκειμένου να καθοριστεί κατά πόσο υφίσταται επιχείρηση κοινοτικής κλίμακας ή όμιλος επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας η οποία ή ο οποίος υπόκειται στην οδηγία 2009/38/ΕΚ, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν θα θεωρείται πλέον κράτος μέλος, και οι εργαζόμενοι στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν θα θεωρούνται πλέον εργαζόμενοι σε κράτος μέλος.

Επομένως, σε περίπτωση που μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου δεν πληρούνται πλέον τα σχετικά κατώτατα όρια, το οικείο ευρωπαϊκό συμβούλιο εργαζομένων, ακόμη και αν έχει ήδη συσταθεί, δεν θα έχει πλέον τα δικαιώματα ούτε θα υπόκειται στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή της οδηγίας 2009/38/ΕΚ. Το εν λόγω συμβούλιο εργαζομένων θα μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί βάσει του οικείου εθνικού δικαίου.

Η λήξη της μεταβατικής περιόδου ενδέχεται επίσης να επηρεάσει το καθήκον της κεντρικής διεύθυνσης να αρχίσει διαπραγματεύσεις για τη σύσταση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή τη θέσπιση διαδικασίας για την ενημέρωση και τη διαβούλευση, πράγμα το οποίο προϋποθέτει γραπτή αίτηση τουλάχιστον 100 εργαζομένων ή των εκπροσώπων τους, οι οποίοι υπάγονται σε δύο τουλάχιστον επιχειρήσεις ή εγκαταστάσεις που βρίσκονται σε δύο τουλάχιστον διαφορετικά κράτη μέλη (άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/38/ΕΚ).

2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Μολονότι, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η συμμετοχή εργαζομένων επιχείρησης του Ηνωμένου Βασιλείου δεν λογίζεται συμμετοχή εργαζομένων επιχείρησης στα κράτη μέλη (βλ. ανωτέρω), η οδηγία 2009/38/ΕΚ επιτρέπει τη συμμετοχή εκπροσώπων από τρίτες χώρες σε ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων⁸. Ως εκ τούτου, θα είναι δυνατή η συμμετοχή σε ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων εκπροσώπων από το Ηνωμένο Βασίλειο, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στην οικεία συμφωνία που μνημονεύεται στο άρθρο 6 της οδηγίας 2009/38/ΕΚ.

3. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΟΠΟΥ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Η Ο ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2009/38/ΕΚ, η κεντρική διεύθυνση ή ο εκπρόσωπός της πρέπει να βρίσκεται στην ΕΕ. Επομένως, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, για τα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων ως προς τα οποία εξακολουθούν να πληρούνται τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2009/38/ΕΚ εντός της Ένωσης, των οποίων όμως η κεντρική

---

⁸ Βλ. άρθρο 1 παράγραφος 6 σε συνδυασμό με το άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/38/ΕΚ.

διεύθυνση ή ο εκπρόσωπός της βρίσκεται στο Ηνωμένο Βασίλειο, θα πρέπει είτε ο ρόλος της κεντρικής διεύθυνσης να μεταφερθεί σε κράτος μέλος, είτε η κεντρική διεύθυνση να ορίσει νέο εκπρόσωπο ο οποίος να βρίσκεται σε κράτος μέλος. Εάν η κεντρική διεύθυνση δεν λάβει κάποιο από αυτά τα μέτρα πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, από εκείνη την ημερομηνία και εξής, ο ρόλος του αντιπροσώπου θα μεταφερθεί αυτόματα στην εγκατάσταση ή στην επιχείρηση του ομίλου που απασχολεί το μεγαλύτερο αριθμό εργαζομένων σε κράτος μέλος, η οποία θα καταστεί «κατά τεκμήριο κεντρική διεύθυνση» σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/38/EK.

4. ΔΙΚΑΙΟ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΥΠΑΓΕΤΑΙ Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 6 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/38/EK

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, προκειμένου τα δικαιώματα των εργαζομένων δυνάμει της οδηγίας 2009/38/EK να παραμείνουν εκτελεστά εντός την ΕΕ, εφαρμοστέο θα είναι το δικαίωμα του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται η κεντρική διεύθυνση ή η «κατά τεκμήριο κεντρική διεύθυνση» ή ο εκπρόσωπος της κεντρικής διεύθυνσης.

Συνεπώς, μολονότι δεν είναι επιβεβλημένη η τροποποίηση τυχόν συμφωνιών οι οποίες αναφέρονται στη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου, θεωρείται παρόλα αυτά λίαν ενδεδειγμένη, για λόγους σαφήνειας και ασφάλειας δικαίου, η τροποποίηση τέτοιων συμφωνιών ούτως ώστε να ορίζουν ρητώς ως εφαρμοστέο το δικαίωμα κράτους μέλους (βλ. κατωτέρω, ενότητα 6 της παρούσας ανακοίνωσης).

5. ΛΟΙΠΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η λήξη της μεταβατικής περιόδου ενδέχεται επίσης να επηρεάσει καθοριστικά τα εξής:

- το δικαίωμα που εφαρμόζεται για να κριθεί αν μια επιχείρηση είναι «ελέγχουσα επιχείρηση» (άρθρο 3 της οδηγίας 2009/38/EK)·
- τα μέλη της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας που εκλέγονται ή διορίζονται κατ' αναλογία προς τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνται σε έκαστο κράτος μέλος από την επιχείρηση κοινοτικής κλίμακας ή τον όμιλο επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας, κατανέμοντας σε κάθε κράτος μέλος μία έδρα ανά μερίδα εργαζομένων που απασχολούνται σε αυτό το κράτος μέλος ίση με το 10 % του αριθμού των εργαζομένων που απασχολούνται στο σύνολο των κρατών μελών ή κλάσμα της εν λόγω μερίδας [άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) της οδηγίας 2009/38/EK].

6. ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 6 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/38/EK

Σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 2009/38/EK, η σύσταση και η λειτουργία ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων βασίζονται σε συμφωνία που αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ των κοινωνικών εταίρων σε επίπεδο κεντρικής διεύθυνσης.

Η λήξη της μεταβατικής περιόδου ενδέχεται να συνεπάγεται σημαντική αλλαγή στη δομή μιας «επιχείρησης κοινοτικής κλίμακας» ή ενός «ομίλου επιχειρήσεων

κοινοτικής κλίμακας» κατά την έννοια της συγκεκριμένης διάταξης, καθώς και να επηρεάσει τη λειτουργία συσταθέντος ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων. Τυχόν εν εξελίξει διαπραγματεύσεις σχετικά με τέτοιες συμφωνίες ενδέχεται να πρέπει να συνυπολογίσουν τις ως άνω συνέπειες. Στις υφιστάμενες συμφωνίες ενδέχεται να χρειαστεί να γίνουν αλλαγές προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι προαναφερθείσες συνέπειες. Το άρθρο 13 της οδηγίας 2009/38/EK προβλέπει διαδικασία για την τροποποίηση της συμφωνίας, ελλείψει διατάξεων προσαρμογής στις ισχύουσες συμφωνίες.

Ο δικτυακός τόπος της Επιτροπής για το εργατικό δίκαιο (<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=157&langId=el>) παρέχει γενικές πληροφορίες σχετικά με τον τομέα της ενημέρωσης των εργαζομένων και της διαβούλευσης με αυτούς σε διακρατικό επίπεδο. Οι σελίδες αυτές θα επικαιροποιούνται με περαιτέρω πληροφορίες, εφόσον είναι αναγκαίο.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης